

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 frt. Félévre 1 frt 50 kr. — A gazd. főkönyvelő tagjainak: egész évre 2 frt, félévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.
Előfizetési pénzék és reklamációk a kiadóhivatalhoz intézendők.

Szerkesztő és kiadja:
A muraszombati gazd. főkönyvelő.
A szerkesztésért felelős:
TAKÁCS R. ISTVÁN, e. titkár.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 25 kr.

Mező-gazdasági társas-körök.

Daczára annak, hogy Magyarország népe a mezőgazdasági téren találja meg kényerét, még sem történik meg minden arra nézve, hogy az újabb gazdasági eszmék és vívmányokról nem értesült, alsóbb műveltségi fokon álló földmives, a mezőgazdasági cultura fejlődésével lépést tartani serkentessék. A kisebb gazda elmaradottságában teljesen magára van hagyatva, s a felsőbb — anyagi és szellemi javakkal megáldott — társadalom, mit sem tett azon homály eloszlására, melyben földmiveseink a tisztességesebb megélhetés s a jövedelmezebb gazdálkodás módjai után tapogatóznak, de szellemi elmaradottságukban azokat önmaguktól megtalálni nem képesek.

Már pedig a társadalom nem végzi híven kötelességét, mely a nép bajait csak a választások alkalmával szokta észrevenni, s csak akkor szereti azokat — de akkor kelletlenül is — feszegetni. A társadalom művelt részének ezen érdeklődését a nép már úgy is gyanús szemmel tekinti s abban a legtöbb esetben csak önzést keres és sokszor talál is, arról már csekély műveltsége mellett is meggyőződött, hogy a mennyországba jutást ígérő nagyhangú választási promgrambeszédokből neki semmi haszna nincs, hogy vele a felsőbb társadalom csak azért foglalkozott és ölelkezett, mert mint eszköz saját önző céljaiért érdeklében nagyon jól felhasználható volt.

Ha a jobb módban élő művelt társadalom a nép sorsát igazán szívén hordozza, foglalkozik vele ne csak poharazás közben, vig cigányzene mellett, hanem olyankor is, midőn szenvedélyt a nem ritkán önző célú izgatás még föl nem ébreszté s midőn az nyomoru-

ságos állapotát igaz mivoltában tudja előadni. Ha ilyenkor keressük föl a népet, földtúrul előtűnik ügyes-bajos helyzete, ráakadunk az előhaladást gátló bajok forrásaira s eltaláljuk azon biztos orvosszert, mely tengődészerű életének kedvező fordulatot adhatna.

Vas megye népe oly foglalkozási körben küzd a mindennapi falatért, melyet a megváltozott viszonyok leginkább halmozta el nehézségekkel, s melynek hajdan sima s könnyen célhoz vezető utjai már annyira telvék akadályokkal, hogy azok félretolásánál az ősi szittya erő gyöngének bizonyul, azokat csak a mindennél hatalmasabb szellemi erő képes elhárítani; s ezen szellemi erő fejlesztése a megye művelt társadalmának leg-szebb hivatása.

Me gyének kisebb birtokosainál honos gazdálkodás oly óriási elmaradottságban van az előrehaladt agrikulatúrától, hogy ezt utólról már nem könnyű, de nagyon is érdekünkben álló feladat. Földműveseink nem szorgalmuk hiánya miatt maradtak el a mezőgazdasági tér különböző ágainak gyors előhaladásától, hanem mert el nem sajátíthatták a manapság már nélkülözhetlen, fejlettebb gazdasági ismereteket.

Az még nem elég, hogy az állam létesít szakiskolákat; az alsóbb műveltségű népet fel kell világoztatni az ily iskolák hézagpótló voltáról, mert különben üresen maradnak, s fogyalékos szakbeli jártassággal gazdálkodó földmiveseink érdekeiben semmi szolgálatot sem tehetnek. A művelt társadalomnak kötelessége a szakiskolákba nem járt földmiveseinket a gazdasági téren már régóta váltakozó s a gazdálkodást hasznosabbá tevő reformok iránti közönyükből felébreszteni s általuk kézzelfoghatóvá tenni, hogy azon útjások,

melyek az előrehaladottabb gazdák birtokain már hasznosnak bizonyultak, az ő kis telkeiken alkalmazva, ugyanazon eredményt idéznék elő.

A művelt külföldi államokban mindenütt s hazánk igen sok megyéjében is nagyon czélszerűnek s a kisebb földmives primitív gazdálkodására fejlesztő hatással levő tényezőnek bizonyultak a mezőgazdasági társas-körök, vagy amint őket nálunk nevezik: gazdakörök; ezek, ha tagjaik között széles látókör s a kisebb földmives tengetészerű állapotának okait ismerő tevékeny férfiak vannak, igen sokat tehetnek a gazdasági műveltség színvonalának emelése ügyében. Ily körök, a társulástól különben idegenkedő földmives gazdák által rokonszenves felkaroltatásban részesültek s ez által létesítésük is indokoltá lett.

A gazdakörök czélya népies felolvasások és előadások által közvetlenül hatni azon földmivésekre, kik a közgazdasági viszonyok megváltozását, indokolt újításokat ösmertető szakkönyveket s szaklapokat, előképzetségi csekély mérve miatt nem olvashatják s meg nem érthetik. Az ily tapasztalaton alapuló előadások nagyon jó eszközök a földmives gazdák felvilágosodottabbá tételére s annak beösmérésére, hogy az oszkerű gazdálkodás mégis csak nagyobb hasznot hajt annál, melyet eddig, mint az apáktól tanultak, legtökéletesebbnek ösmertek.

Ha a gazdálkodással foglalkozó felvilágosodott lelkes vagy tanító, kik a néppel naponta érintkeznek s kiket az tisztelni megtanult, vagy a gazdasági egylet titkára összehívják a községek földmivelőit népszerű előadások meghallgatása végett, mindenkor szívesen fogják megjelenni, ha már egyszer

Mindennapi történet.

Elbeszélés. — Irta: BALOGH ISTVÁN.
(Folytatás és vége.)

Mit akarhat fölém az a Laci, mikor tudja hogy is, hogy mindennek vége? Miért hívat, mit kíván mondanom? . . . S diadalmaskodott az asszonyi kíváncsiság: rászánta magát arra a rövid utra. Beszélni fog vele, hogy ne kísértse most már, mert neki hitese ura van, nem szabad felre néznie.

S a szép menyasszony eltűnt a vendégek közül. Vacsora után volt, nem tűnt fel senkinek. Sobajára ment talán, hogy ott szép eskenecze elisrassa a leányágát. Nem is keresték.

Suttogott a fehér selyem ruha a harmatos gypsen, suhant a karcsú alak a kert felé. Senkiesen látta, senkiesen kísérté, csak a bolond, meg a Bodri, miud a kettő némán, hallgatagon, miútha tudnék, hogy vigyázni kell most.

Julesának minden porciájára remeg. A félelemtől-e, vagy a hitvés éjjeli szélétől? A mint odaér a kis kapuhoz, már nem bírja tovább, megcsuklik a térde s ájultan dől az Aranyos Laci karjai közé.

Laci érzí, hogy piheg a kebele, hogy reszek mindent tagja s ő olyan boldog. A remegés őt is elfogja. Tehát mégis eljött, mégis szereti őt. Ez a gondolat ki tudja engesztelni még az iránt a sehonnai iránt is. Úgy fehérlett a homályban

az elalélt menyasszony arca, fehérebb volt a selyem ruhájánál.

Lassan-lassan magához tért, felnyitotta szemét s elhaló, halk hangon kérde: „Hol vagyok?”

„Jó helyen”, — felelte Laci.

„Te vagy az, Pista?”

„Nem galambom; én vagyok, a Laci.”

„A Laci?” kérde ijedten a leány. — „Mit keressz te itt, Laci?”

„Hivattalak. Elfeleltem?”

„Nem tudom, hol vagyok.”

„A kert alatt, a kis kapunál.”

„Istenem! Hogy jöttem én ide?”

„A magad lábán!”

„Nem hiszem, lehetetlen! Hiszen nekem hitese uram van, a kit elhagynom nem szabad.”

„De van — legalább volt egy hü szeretőd, a kitől el sem búszultál.”

„Laci, az Istenért bocsáss el! Keresnek.”

„Addig nem, míg valamit meg nem kérdeksz tőled.”

„Kérdezz, de gyorsan.”

„Hát sajnálod fölém ezt a rövid időt is?”

„Nem, nem sajnálom. . . de most . . . oh Istenem, meg leszek gyálazva, ha megtudják.”

„Ne fájl, ez a bolond néma lesz, mint a sir, a Bodri szavát meg nem érti meg senki.”

„De hát mit akarsz most tőlem?”

„Nem akartam mást, mint még egyszer bele nézni abba a mélységek közt szemembe.”

„Jaj Laci, ereszsz, fázom.”

„Hát a szüröm, betakaralak véle. Ugy-ugy édes kincsem, most öllek utoljára.”

„Utoljára” — suttogta a leány, aztán elkez-

dett zokogni, miútha érezte volna, hogy csak-ugyan „utoljára.”

Ugy daldogott, fázott annak a legénynek a keblén. Hallotta a szive minden dobbanását s érezte, hogy az a sziv csak érette dobog.

„Laci, ha szeretsz, bocsáss el, mennem kell!”

„Én nem kérdezem, ha szeretsz-e, én nem kérdelem, ha szereted-e azt a legényt, a kihez hozzákötötték. Nem a te bűnöd. Tedd a szivedet a kezedet.”

„Ha tudod, hát minek kínszav vele?”

„Hát kín ez neked, Julesa?”

„Máskor nem, de most fáj a szívemnek.”

„Ugy-e, vadal a lelkiismeret? Én nem vádolalak. Szeretlek most is tisztán, igazán.”

„Jaj, ne tépd a szívemet!”

„Hiszen mondtam, hogy nem vádolalak, mondtam, hogy szeretlek, mondom, hogy megszabadítalak. Van-e erőd velem jönni?”

„Hát a becsületem?”

„Elmegyünk oda, a hol senki sem ismer.”

„Hát az apám, hát az édes anyám?”

„Mogsíratunk, elfelejtetnek.”

„Nem, nem, nem ölöm meg őket! Laci, ha szeretsz, ereszsz el!”

„És az utolsó szavad?”

„Most és mindig!”

„Akkor hát . . . hát . . . — nem tudta kimondani — „áldjon meg az Isten, légy boldog!”

„Ugy is tudod, hogy nem leszek az.”

S megindult visszafelé.

Hát így válnak el egymástól, lelkek?”

Julesa visszafordult, egy pár könyecseppet tö-

rült ki szeméből és odaborult a szeretője keblére.

tapasztalták, hogy ott olyan egyének adnak gazdasági oktatást, kik jóakarók s kintől valóban tanulhatnak.

Ila más megében idvös szolgálatot végeznek a gazda-körök, Muraszombat és vidék is, hol a népesség szintén földmívelésből él, hasznos intézménynek bizonyulának, s ha régebben tettünk volna lépéseket a gazdasági műveltség fejlesztése érdekében, ma már kisebb gazdáink portáin is magasabb színvonalon állana a mezőgazdaság s így jólétük is nagyobb volna.

De jobb későn, mint soha; s ha eddig keveset tettünk ez ügyben, tegyünk ezután sokat s pótoljuk ki azt, amit elmulasztottunk.

Létesítsünk gazdakört minden nagyobb községben s ezek által oda törekedjünk, hogy földmivelseinket fölvilágosodottakká s a gazdasági haladást iránt fogékonyakká tegyük. Fenekestől felfordulnak a viszonyok s a nép nem tudja az igaz utat megtalálni; a művelt gazdák feladata tehát, hogy a keveset tanult és látott földmívelést rávezzessék azon ösvényre, melyen erőfeszítés és munka hiábaválók nem teendők.

KAUNITZ LAJOS

Jegyzőkönyv

felvettett 1891. évi július hó 10-én a muraszombati-járású köztörvényhatósági bizottság tagoknak értekezletéről.

Megjelentek gróf Batthyány Zsigmond, Rátkovich Vendel, Berke József, Berke Mihály, Pinter Géza, Pollák Pongrácz, Gáspár Ferencz, Agutich Pongrácz, Szeredy Lajos, Kovács Mátyás, Csapott Részó, Csorna Jenő és Obál Mihály bizottsági tagok, írásbeli nyilatkozattal pedig képviseltek: gróf Széchenyi Tivadar, gróf Batthyány Arthur, Vogler György, Kovács Károly, Borovnyak József, Csaplovics Ferencz, Berke János, Vrataries Ivan és Skrabán Ivan.

Az értekezlet megnyitattván, annak vezetésére előlélt Berke József, jegyzőül pedig Pinter Géza választottak meg.

Az elnök a megjelentekkel tudatta, hogy az értekezlet célja a szétküldött meghívók szerint az, hogy a f. évi augusztus hó 3-án megejtendő alispán-választásnál a járás hangulata teljes sulyal érvényesüljön, — hogy a jelöltek személyére vonatkozó netáni vélemény-eltérés esetén a kisebbség rész bizakassá arra, hogy vagy a többség által kijelölendő jelölt pártjához csatlakozzék, vagy pedig a választástól tartózkodjék.

Gróf Batthyány Zsigmond indítványára az

„Nesze hát a menyasszonyi csók, az utolsó! S a Lacinak úgy fáj az ez egyetlen csók. A Bodri unagyi kezdett. A Julcsa kiszikatotta magát Laci ölelő karjai közül és sietett befelé. Senkiseim kérdezte tőle, hol volt, hol késett olyan sokáig; mindenki természetesen taláta, hogy utóljára kisírja magát. Olyan halovány lett utána... aztán meg úgy kipirult a vőlegénye sutógására. Következett a menyasszonytánc. Mindenki igyekezett egyet táncolni a szép menyasszonnyal. Az meg járta szíjában, vadul, mintha utóljára akarta volna kitombolni magát.

A vőlegénye csak nézte, gyönyörködött benne. Érezte, hogy hozzá nőtt a lelke.

Epen az öreg Balázs bácsi illegett a rozszant derekát, s rakogatta örögesen a köszvényes lábait a menyasszonnyal. Ki akart tenni magáért ő is. Repeszt az apai szíve örömeiben. Aranyos színben látta a világot.

Egyszerre csak elfehéredik a szép menyasszony arca, hirtelen rozogul lesz. Szívéhez kap s egy éles sikoltással a földre.

Mégis csak a szerelem győzött. Az ragadta ki vőlegénye karjaiból.

Vékony volt a menyasszony selymruha az esteli beszélgetéshez. A természet iszonyuan borszolja meg magát azokon, kik törvényeit megszegik.

Körágygyá lón a menyasszonyi nyoszolya; a búzkepa, a bánatos vőlegény s a kétségbeesett anya ott virasztottak a beteg ágya mellett.

Előtre hívták volna most már szívesen. De hiába, nem úgy akarta az Isten és a kíméletlen halál.

Egy hét múlva szomorú halotti menet indult ki Veresbűk udvarából.

Mind-nki sirt, mindenki könnyezett, csak az öreg Veresbűk fogtak el a könnyei, csak ő nem tudott sírni, pedig az ő szíve fáj legjobban az ő lelkiismerete beszélt leghangosabban.

A kétségbeesett vőlegény megsemmisülten, maga elé barmula követte a korsós koporsót. A boldog vizsgálata: „Jó helyre megy, nem bánja senki. Bár ő is lehetne!”

Behatoltak a sirt. Az öreg Veresbűk is reszkető kézzel dobott rá egy göröngyöt s úgy érezte, hogy a lelke szakad el ezzel a görönggyel.

Egy bánatos legény állt a gyászolók közt ud-

értekezlet — mielőtt a bizottsági tagok nyilatkozataikat az alispáni-jelöltek bármelyikének pártolása tárgyában nyilatkoztak volna, egyhangúlag elhatározták, miszerint: „Ohajtja az értekezlet, hogy az alispáni választás kérdésében a járási bizottsági tagok többségének pártolása teljes sulyal érvényesüljön, — hogy azt ellenséges pártlansú szavazatok érdekében ne szálítsak, hanem a választáskor a muraszombati járásból beadandó minden szavazat egyértelműleg ugyanazon alispáni jelölt javára nyilvánítsanak. — E végből a bizottsági tagok erkölcsi kötelességüknek ismerik, hogy az alispáni jelöltek személyére vonatkozó netáni vélemény-eltérés esetén, a kisebbség ne helyezkedjen ellentétbe a többség véleménye által nyilváníttal járási általánosabb óhajjal és hangulattal hanem vagy csatlakozzék a többség alispáni-jelöltjének pártolásához, vagy pedig a szavazásbani részvételtől tartózkodjék.”

Ezek után Pollák Pongrácz járási főszolgabíró a maga és tisztársa Csorna Jenő szolgabíró nevében az értekezletnek bejelenté: hogy Nagy J-nő alispáni jelöltségének pártolása érdekében felhívást kapott, a melyben biztosítás ígértetik arra nézve, hogy ezen jelölt megválasztása esetén a járás minden jogos érdekét támogatni hajlandó. — A felszólaló, tisztársával együtt tartózkodik attól, hogy előleges véleménynyilvánítással az értekezlet megállapodására befolyást gyakoroljon, de ezen értesítést az értekezlet figyelmébe ajánlja és kijelenti, hogy ő és tisztársa a járás közölségével és hangulatával magát ellentétbe helyezni nem akarja, és alátette magukat a járási bizottsági tagok többsége véleményének, szavazatukat azon jelölt érdekében érvényesítendik, akit az értekezlet többsége az alispáni tisztségre jelöltül elfogad.

Ezek után felszólalt Pinter Géza bizottsági tag, a ki méltánvala Dr. Károlyi Antalnak a községélet tere 23 éven át a legnagyobb odaadással, kitünő szakértelemmel és visszaszorgalommal kifejtett tevékenységét, járásunk érdekében minden alkalommal nyilvánított támogatását és érdeklődését, mégis Vasvármegye minden közhasznú intézményének létesítése és fejlesztése körül kiemelkedő érdemelt, azért ezen munkásságának elismerése jelül és Vasvármegye eddigi kitünő adminisztrációja jövőbeni fenntartásának érdekében ajánlja alispáni jelöltül Dr. Károlyi Antal pártolását.

Erre felolvastattak az értekezletben megjelenésben akadályozott bizottsági tagoknál írásbeli kötelező nyilatkozatait, melyekből kitűnik, hogy a meg nem jelent bíró tagok, névszerint gróf Széchenyi Tivadar, gróf Batthyány Arthur, Vogler György, Kovács Károly, Csaplovics Ferencz, Borovnyak József, Berke János, Vrataries Ivan és Skrabán Ivan mindnyájan Dr. Károlyi Antal alis-

mán, hidegen; mikor mind eltavoztak, ő maradt ott egyedül. Ráborult arra az új tefjára, és zokogott, sirt — hogy megkövült alak nézte meren, majd oda ment hozzá, megölelte.

„Te jobban szeretted! Meg tudsz-e bocsátani nekem?”

„Megbocsát az Isten, ha tiszta volt a szíved; én nem haragsom senkire.”

Újra megölelték egymást s a boldog sirt mindkettőjök helyét öszinte, igaz könyeket.

A tanítók szolgálati viszonyai képekben. (Folyt. és vége.)

Ha, a kik e sorokat nem sajátjukat olvasni, apák és anyák vagytok, ne vessetek rá követ; de inkább a szentek glóriáját vonjátok kezetek körül.

Meghalli azért, hogy gyermekeid javát munkáid, egy felemelő tragédia. Ahhoz a hitnek nagysága, magasztos szellem szükséges és az apai szeretetnek mélységes tenger.

Oh, vajha százanoldó fatumát ott főt meg tudnák igaz világlátásban azok a hatalmasok, kiknek a néptanító helyzetének irányítása jutott kötelességül.

Többet érne ez, mint tisztelet-díputáció, tréfmázók szónokának minden bombasztja.

... És ha már az a kártárs egy, úgyiszólván példátlan rögeszmébe haladtját, óh fordítsátok meg a sorsot, álljatok, álljunk öszbe, hogy az ne rögeszme legyen; keserves munkánk fillereit adjuk öszbe az ő árvának és párjavesztett bánatos özvegynek. Ezekből a fillérbőlki áldás fog fakadni, szívekben fölhasad a jölet megvigasztaló, felémelő érzése. Mert olyan magasztos az; jót tenni.

A „Tanítók Szava” a legemesebb hívatásunk tartja az emberszeretlet nevében önjöket megkérni, hogy annak az ő árvának a sorsát magukévá tegyék.

Nem állunk egyedül, mert tanügyi bajtársaink más vonalon is gyűltenek. Minden kis adományt szívesen fogadunk, nyugtazunk és rendeltetésé helyére juttatunk.

És most befűzzük e sorokat a megboldogult következő szavaival, melyeket egyik szom-zedós kártársához ílete alkonya előtt írt:

„Három kis gyermekem fekszik a nagy-la-

páni jelöltesét pártolják, — és mivel az értekezletben megjelent bizottsági tagok is mindnyájan Dr. Károlyi Antal alispáni jelöltesének pártolása mellett nyilatkoztak, azért az elnök az értekezlet egyhangú határozatának kimondja, miszerint:

„A muraszombati járási bizottsági tagjainak alispáni-jelöltje Dr. Károlyi Antal Vasvármegyei főjegyzője, a kinek megválasztása érdekében a járási bizottsági tagok erkölcsi kötelességüknek ismerik, lehetőleg teljes számban a választásnál résztvenni, és szavazataikat ezen jelölt érdekében érvényesíteni. — A meg nem jelent avagy írásbeli nyilatkozattal nem képviselt 7 bizottsági tag pedig ezen jegyzőkönyvnek a helyi hírlapban leendő közlésével kifejezik arra, hogy magukat az értekezletben nyilvánított közhangulattal ellentétbe ne helyezték, és szavazataikat vagy az értekezlet által egyértelműleg elfogadott jelölt érdekében érvényesítik, hogy pedig a szavazásbani részvételtől tartózkodjanak.”

Pollák Pongrácz indítványára az értekezlet köszönetét nyilváníttja Gróf Batthyány Zsigmond urnak azért, hogy az ő kezdeményezésére ezen értekezlet összehívattatott, s hogy ez által a járási bizottsági tagoknak ezen fontos kérdésben véleményük nyilvánítására alkalom nyújtottat, és azon eredmény értevel el, hogy a járás hangulata egy-értelműleg és teljes sulyal érvényesülhet az alispáni választásnál.

Egyéb tárgya nem lévén, az elnök ezen jegyzőkönyv hiteltetésére felkéri Agutich Pongrácz és Gáspár Ferencz bíró tag urakat és az értekezletet befűzzetnek nyilváníttja.

Mirol ezen jegyzőkönyv felvettett s helyben-hagyás után aláíratott Kuf.

PINTER GEZA s. k. BERKE JÓZSEF s. k. jegyzőkönyveztető.

Hitelesítjük:

Gáspár Ferencz s. k. Agutich Pongrácz s. k. bizottsági tag. bizottsági tag.

A közművelődési egyesületek érdekében.

A fővárosi és a vidéki hazafias sajtó sohasem tagadta meg rokonszenvét a közművelődési egyesületek támogatásáért.

A kitűzött ezél: Magyarországi egyesügek, mindig hű támogatókra talál a hazafias sajtóban.

Terjeszteni a magyar nyelv ismertetét, terjeszteni a magyar szellemi kultúrát, mindenkor egyik fő törekvése volt a hazafias sajtónak.

S midőn a közművelődési egyesületek lobbogó alatt egyesülnek Magyarországi hőlgyei; midőn országunk vármegyei áldozatokkal helyeznek a közművelődési egyesületek oltáira, s kérévényeket intéznek kormányhoz és képviselőházhoz, hogy

pási temetőben. Mindig reménykedtem, hogy megsegít annyira az Isten, hogy egyszerű sirkeszövetek állíthatók nekik, de nem télt. Kérlek tőged, állíts legalább kisdívedim jeltelen sírjához egy élő fácskát. Az Isten megfizet érte!”

Oh, szent vagy te szent apaszeretet!

* A kik eddig tollam munkáját figyelemmel kísérték, azok tudják, hogy nagyobb előszeretettel kerestem a vidám dolgokat, mint a szomorút.

A tanítók szolgálati viszonyai azonban szomorúbbak egy 5 felvonású rémdrámanál. Csak néha jut eszébe idéni, olyan kacsagatót falusias tanítómunkadóra némi kedvem; de újra átszűrődik szívemben mindaz a szenvedés, a minek krónikáját e sorokban nyujtom.

Ugyan ki lenne az, a kinek szívét őszinte részvétre nem hangolná az idábbi történet?

Tul a Dunán anyai sokak egyikéül viseli egyik kártársunk a minimum nehéz keresztjét. Addig a meddig az isteni gondviselés nem látogatja meg, ritka önmegtartóadal viselte azt. De a létért való küzdelem kimérítette s ágyba fektette. Ott fekszik immár másfél év óta szaranyaszegetten. Családjá éhez, de imába foglalja őt, hogy engedtesse neki élni. Az éltel elvonják mind, hogy teljen patikaszerve, doktorra.

Hasztalan. A háromszáz forint évi fizetésből így sem télt. Ekkor a szerelő hitves az évek fáradságával szerzett lém-lomokokat kezdi kőpavetyélni. B tegnek nem kell felső ruha, előbb is azt adogatja el. Aztán a tányérokot, úgy sínes belőle mit enni, majd a butorzat kerül a piacra, utóljára nem marad, csak a szalmás vazeok; a néhez beteg egyre sünylődik, belkének nagyobb az ő betegsége, látva az elzárult, a nyomot. Mir csak egy kés maradt meg. D árokpart melől ezzel levágtató a kalduzót. Fizetését 1 és fél évre már előre kiszedte. A falut úgy is rettegés bántja, hogy ha elpatkol a tanító, mit ad majd a muskának?

A halálvargódsé faldoklásaihoz hozzásegődik az éhező gyermekek jászava; e kettő könyörög az Ur zsámolyánál jobb sorsúit, mely után buzgó imádság epedez mindnyájuk ajkán...

VERNER LÁSZLÓ.

tetrén, a Körmenen forgalomban levők f. július hó 10., 11. és 12-én fognak az előjárású által kijelölt helyiségen a megjelölt törvényhatósági mértékhatóság által megvizsgálatni és birteltesíteni. (Hát nálunk mikor? Nagyon is elcsúszott a gazd. fiókgyeletnek azon mozgalm., hogy itt Muraszombati mérték- és hordó-birtelítő intézet felállítását kérelmezte a felsőbbhatóság. — A győfalvai takarékpénztár július 1-én nyílt meg. A takarékpénztár H. H. József vezetésében van. Az alakuló közgyűlés máj. jún. 17-én volt, a mikor Desits Gyula kir. közgyűlés elnöke alatt az intézetet megalkultatni jelentették ki. — Köszegben az apróbb gyermekek közt az úgynevezett számárhut uralkodik, miért az ottani óvodát július hó 1-től számítva két hétre bezárták. — Száz- és kövönfalvi útiút ki Alsó-Lővén a szarvasmarha állományban. — Szombathelyen a „Zöldfa szálloda” neve a napokban „Hungaria szálló”-vá változott. — Zselizti István felső-erdővári plébános a megyebizottsági tagságról lemondott. (?)

A hazából. Baross kereskedelmi miniszter az Alppóban kitűrt kolerajárvány következtében az Onnan érkező hajók hét napi megfigyelést rendelt el. — Boesdron (Torontál.) a hó elején 5 leverte feludat a vízbe fürdés közben egy 6 éves gyermekre. — A Nagy-Kanisán megjelenő „Zalai Közöny” 30 éves jubileumát ünnepelte meg. — Losoncban f. évi június hó 13-17-ig különösen sikerült baromfiállítás és vásárt tartottak. A kiállítás majdnem kivétel nélkül intelligens közönség látogatta. A földmivelők osztályából alig lehetett valakit látni. Ez abban lette főokát, hogy nem lehetett a földmivelők osztályt eléggé kapacitálni, hogy a kiállításban nem olyan, hanem külön baromfi fog látni, mint a minő neki odahaza van. — Hátzeg városában újra szedi a földjeit a fekete himlő. — A pestmegyei gazdasági egyesület a megye támogatásával a Vác város közreműködésével az évi szeptember 19-22-ik napján gazdasági kiállítás rendez, melyen szőlőt, gyümölcsöt, bort, szeszt fogunk kiállítani. — Nagy víharok dúltak Erdélyben, főleg Torda-Aranyszegye egy részében. — Nagy-Kanisán az evang. új templom felszentelése nagy ünneppellegességgel ment végbe a somogyi esperesség felkérésének a nagy számú közönség jelenlétében.

A külföldről. Bosznában és Hercegovinában július 5-én éjjel fél 12 órakor erős földrengés volt. — Oroszországban Jekaterinoszláv kormányzósági székhely rettetes vihar csaknem teljesen elpusztította, s e várost 4 órán át tartott felhőszakadás viz alá borította. — A prágai kiállítás sikerült. Budapestről körülbelül 300-an rándultak fel a megtekintésre. Ezek közt körülbelül 70 magyar volt. A csehek nagy szíveséggel fogadták a magyarokat, kik az 1885-iki baráti kézszerítést mentek vizionozni. — Amerikában Saltonban rőtűzben egy nagy tó keletkezett, melynek szélessége 12, hosszúsága 40 mérföld. A víz kiszorította a munkásokat Saltonból és a mellette levő sóbányákból. — A Lesseps elleni büntviszálati ügyben úgy Lesseps grófot, valamint fiát Lesseps Károlyt hosszabb időig kihallgatták, de eddig még a feljelentés jogosultsága sem derült ki. Mindennek dacára a vizsgálatot nem szüntetik meg, mert Lesseps a saját tisztázása okából maga önhajtja, hogy azt a legnagyobb erélyvel folytassák elene. — Sándor szerb király e hó vége felé Oroszországba utazik. — Vilmos német császár Angolországban tesz látogatást.

Irodalom.

— Az „Olvasókör” havonként kétszer megjelenő folyóirat V. rendűkötletét előjárnak: „Világhódító I. Nagy Napoleon szerencsés és vége” cz. nagyszabású, Bárony K. István által fordított regénynek kezdte meg. A kezdeti kötet leírja a füzéltől újra csak egy — régi példának egyik átöröklött szereplő — valótalan életvonaláról szerzett megismerést. Bárban és melegen ajánlhatjuk azért t. olvasni szívesen pártfogadón, annál is inkább, mert a mai X. előjárnak fűző foglalat kiadásában eddig megjelent s a magyar nyelvű közönség által megkedvelt regények a mostani jóval túlhaladott. Előzetes feltevélek: Egész évre 6 frt, félére 3 frt, negyedére 1 frt 20 kr. Mutatójussámmal bárkinek szívesen szolgálunk kiadókiváltat (Korvándy R., Budapest, Péter-utca 13. sz.)

— Éppen most jelent meg a következő napfényű munka: „Az ipari munka vásárnapi szüntetésének törvénye (1891. XIII. t. cz.) és arra vonatkozó végrehajtási rendelete.” Összeállította hártói Szokolay István ügyvéd. Budapest, 1891. Róza Kálmán és neje kiadásában 44 lap. — A magyar nyelvű közönségben a legújabb Magyarországon. A vásárnapi szüntetés vonatkozásában, a mindennapi életben legnagyobb jelentőségű bír annak ismerete, hogy a katezőző vásárnapi szüntetésről mily kivétel állapítottak meg; tehát, hogy mely ipar- és kereskedelmi áttekintések lesz szabad vásárlapoként és is hány óráig dolgozni s áruin? Ennek követelése határozza meg és szabályozza a kereskedelmi törvény miniszternek július 1-én kelt rendelete. Ezen két rendelet közülök a szüntetés törvény mellett — a fent czimzett munkában — a tárgynak megfelelő magyarázatot és törvényhozásmunkát a vásárnapi munkára és munkáskérdésre vonatkozó előbbi rendeleteivel. — A gazdalkodók figyelmébe. Most mind a takarmánnyemek országzserte bőven teremtek, különösen pedig a lőre, luczerna, rétfűben van bő kaszálás, nagyon időszelőkön tartjuk a gazdalkodóknak figyelmét felhívni a Hrebly Emili-főle Takarmánnyemek mesterséges elterelésre” czimű műre, mely gyakorlati útmutatást ad a szőlő lőre, luczerna, rétfű, csalánmágya a takarmányterger, a repelvény, valamint az összes gumós és gyökérféle

takarmánnyemek ökszerű elterelése, besavanyítása, préselése és sájtolása körül. E ml rövid lőre óra a legnagyobb eredményes örveid, mi csak azt bizonyítja, hogy nincs egyetlen gazda vagy uradalom, mely e művet ne használhatná. A mű, mely nagyon papíron nyomta, több cines ábrával díszítve 124 nagyréti oldalra terjed, megrendelhető utalványon Kaszán a „Gyakorlati Mezőgazda” hetilap szerkesztőségében. Ára 86 kr. Félhőkötesben 1 frt 50 kr.

Szerkesztői üzenetek.

— Jelen számmal több munkátérnek a szépirodalmi melléklet is elküldük. — A tételmenten vasutas. A jövő számmunkban már 100,000 frta visszik a vasutára tett jegyzés összegét. Bizonyos helyről pedig a legzsebb ígértek bírjuk. Most az egyszer áll az: A tételmenten (vasutat) terem.

KIADÓI POSTA. F. évi december hó 31-ikéig előfizetek: Muraszombati: Bölcs Béla gyógyszerész, Polák Pongrácz főszőlőbíró, Török Ernő kir. közgyűlés, Neumann Adolf kereskedő, Mintsek Gáspár orvos, Rátok Mihály építómester, Koloska István inok, Vájoz György városbíró, Henberger Simon mesáros, Barabás József földmivelő, Ernusz Gyula kir. algyűző, Krausz Miksa adó-pénztárnok. — Sopronból: Agostich Antal kir. törzsv. bíró. — Mátysfalomból: Dr. Dobránszky Péter ügyv. tanár.

A nap és éj hossza.

Július	A nap		A hold	
	kel	nyug-szik	kel	nyug-szik
12.	4.14 7.56	11.29 11.13	Buza	8.80 9.—
13.	4.15 7.55	11.34 11.28	Rozs	6.50 7.—
14.	4.16 7.54	este 11.44	Zab	6.— 6.50
15.	4.17 7.53	1.47 regg.	Hajdina	— — —
16.	4.18 7.52	2.58 0 3	Köles	— — —
17.	4.19 7.51	4.12 0 26	Lóher	— — —
18.	4.20 7.50	5.25 0.54	Kukorica	6.50 7.—

Piaci árak:

A mult heten kedvezőbb irányu volt az áruzet; az árak azonban változatlanok maradtak.

HIRDETESEK.

Melyik lapra füzessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

Egyetértés

mely az új évtől immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárhaszték az „Egyetértés” népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legértelemesebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyből az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvendő. A magyar kereskedő s gazdalkodóknak nem szorul többé idegenyelvő lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s földmívelő tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczáiban, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. 2-3 regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legjelesebb termékek jómagyarsági fordításában kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni válogat és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, füzessék elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., 1/2 évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatatalba küldendők. Mutatójussámmal a kiadóhivatatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld. (10. 17-*)

Árverési hirdetményi kivonat.

A Muraszombati kir. bíróság, mint telek-könyvi hatóság ezenel közhírre teszi, hogy Preisz Simon végrehajtatonak öreg Bicsák Ferenc végrehajtást szenvedő elleni 260 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. bíróság) területén levő Szombafüla község határában fekvő a szombafüla d. e. 22. számú tjkvény felvett A. L. 1-20 sor 27. házzal, 3. telekből végrehajtást szenvedtetett illető 1/2 része 512 frt, az ott A. 4 alatt felvett 871. helysz. birtokból azt illető 1/2 részre 42 frt, a 911. helysz. birtokból azt illető 1/2 részre 22 frt, a 917. helysz. birtokból öt illető 1/2 részre 19 frtban ezenel megállapított kikéltési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 7-ik napján d. e. 10 órakor Szombafüla községben a bír. házául megtartandó nyilvános

árverésen a megállapított kikéltési áron alul is eladhatni fognak.

Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kikéltőtt kezezhé letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkévi hatóság Muraszombaton 1891. június hó 5-én. SAARY J., kir. aljárásbíró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Muraszombati kir. bíróság mint telek-könyvi hatóság közhírre teszi, hogy Hirsch Adolf nagy-atai végrehajtatonak, Bassa Mihály ottó-huzai végrehajtást szenvedő elleni 600 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. bíróság) területén levő Ottóház községben a 40, 50, 51, 52. sz. tjkvényben felvett ingatlanok az ottóház 5. sz. tjkvény, 21. házzal, telekből 1/2 részére, a vidorlakai 137. sz. tjkvényben 361. hrsz. ingatlanra együttesen az árverést 533 frtban ezenel megállapított kikéltési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan 1891. évi július hó 16-ik napján délelőtt 9 órakor Ottóházban, d. e. 2 órakor Vidorlakon a közgyűlési házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alul is eladhatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserének 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kikéltőtt kezezhé letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a muraszombati kir. bíróságban mint telek-könyvi hatóságnál 1891. évi április 9-én. KOVÁCS, kir. aljáró.

A legolcsóbb magyar napilap a

„MAGYAR FÖLD”

közgazdasági és politikai napilap teljesen független programmal Szerkesztik: Löcherer Andor és Kormos Alfréd.

A Magyar Föld bel- és külpolitikáiról közl a politikai és közgazdasági téren szereplő férfiak egész sorát találjuk. Előfizetési ára: negyedévre 3 frt, egy hóra 1 frt.

A „Magyar Föld” előfizetési a lap ingyen-hirdetési rovatát nagy sikerrel használják. — KÜLFÖLDŐ MELEKLETEK. — Mutatójussámmal ingyen és bérmentve küld: „MAGYAR FÖLD”-kiadóhivatatal Budapest, Erzsébet-körút 21. sz. (65. 3-2)

Árverési hirdetmény.

Alulit kikéltőtt végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a muraszombati kir. bíróságban 969/891. számú végzése által Isó Ferenc alsó-erdővári ügyvéd javára M-szártsi Mihály barokói lakós ellen 177 frt 47 kr. tőke, ennek 1891. évi január hó 24. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 37 frt 33 kr. porköltés köveletés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírógall felülfoglalt és 333 frt 50 krra b e fűt 1 ló, lőszerszám, 2 bikabőr, 2 malacz, 1 sertőelő, 2 szék, 1 eketaliga, borona, 1 kukoricaszarazó, 1 kszal szalma, 2 almáriom, 1 asztal, 1 szubát, 1 óra és 1 tükörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladandók.

Mely árverésnek a 2154/1891. sz. kikéltőtt rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Barokcson alperes lakásán leendő szokásolásra 1891. évi július hó 13-ik napján délelőtt 8 órája határidőül kitűzték és ahhoz a veuni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel érhetnek meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a birtogbét ígérőnek becserőn alul is eladhatni fognak.

Az elárverezendő ingó-ágok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Muraszombaton, 1891. évi június hó 30. napján.

TÓTH MIKLÓS, kir. bír. végrehajtó